

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine

NACRT
SKRAĆENI POSTUPAK

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O NOVČANIM PODRŠKAMA U
POLJOPRIVREDI I RURALNOM RAZVOJU

Sarajevo, juni 2024. godine

**ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O NOVČANIM PODRŠAKAMA U POLJOPRIVREDI I RURALNOM RAZVOJU**

Član 1.

U Zakonu o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju („Službene novine Federacije BiH“, br. 42/10 i 99 /19) u članu 12. stavu (1) iza riječi; „grožđa“ dodaje se zarez, slovo „i“ briše se, a iza riječi „maslina“ dodaje se zarez i riječi: „i gljiva“.

U stavu (1) tačka a) podtačka 1. iza riječi „masline“ tačka se zamjenjuje oznakom tačka zarez i dodaje se nova alineja: „gljive.“

Član 2.

U članu 13. st. (1), (2) i (3) brišu se.

Dosadašnji stavak (4) postaje stav (1).

Član 3.

U članu 27. u stavu (8) riječ: „vrše“ zamjenjuje se riječima: “mogu vršiti“.

Iza stava (8) dodaju se novi st. (9) i (10) koji glase:

„(9) Dodatnu kontrolu novčanih podrški po modelu poticaja proizvodnji na terenu, u saradnji sa kantonalnim ministarstvima, mogu vršiti i službenici Federalnog ministarstva poljoprivrede koje ovlasti federalni ministar poljoprivrede.

(10) Federalno ministarstvo poljoprivrede, nadležna kantonalna ministarstva, kantonalni poljoprivredni zavodi, odnosno općinske službe nadležne za poslove poljoprivrede, ukoliko su tim službama preneseni poslovi iz stava (3) ovog člana, za potrebe provođenja kontrole na terenu, mogu koristiti fotografije sa geolokacijom, satelitske snimke ili druge snimke nastale snimanjem iz zraka.“

Dosadašnji stav (9) postaje stav (11).

Član 4.

U članu 28. stav (4) mijenja se i glasi:

„(4) Federalno ministarstvo poljoprivrede, nakon izvršene administrativne kontrole dostavljene dokumentacije u okviru zahtjeva i provedene kontrole na terenu u skladu sa planom kontrole, donosi rješenje o dodjeli novčane podrške klijentima čiji su zahtjevi blagovremeni, osnovani i potpuni.

Stav (6) mijenja se i glasi:

„(6) Federalno ministarstvo poljoprivrede donosi rješenje kojim odlučuje o zahtjevima klijenata čiji zahtjevi su neblagovremeni, nepotpuni ili neosnovani.

Iza stava (6) dodaje se novi stav (7) koji glasi:

„Protiv rješenja iz st. (4) i (6) ovog člana može se uložiti prigovor Federalnom ministarstvu poljoprivrede. Federalni ministar poljoprivrede imenuje Komisiju za rješavanje postupaka u kojima je klijent uložio prigovo. Komisija izrađuje prijedlog rješenja i dostavlja federalnom ministru poljoprivrede na potpis. Rješenja donesena po prigovoru su konačna i protiv istih se može pokrenuti upravni spor pred Kantonalnim sudom u Sarajevu.

Dosadašnji stav (7) postaje stav (8).

Član 4.

Član 49. mijenja se i glasi:

„Član 49.

- (1) Klijent gubi pravo na ostvarivanje novčane podrške, odnosno izdaje mu se rješenje o zabrani apliciranja za novčane podrške u slučaju:
 - a) ukoliko je ostvario novčanu podršku suprotno odredbi člana 23. stav (1);
 - b) ukoliko je ostvario novčanu podršku na osnovu netačnih podataka;
 - c) ako nenamjenski koristi dobivena sredstva (ne zadrži predmet novčane podrške na vlastitom gazdinstvu u propisanom periodu);
 - d) ako ne čuva dokumentaciju na osnovu koje je ostvareno pravo na novčane podršku u roku koji je propisan u članu 23. stav (2).
- (2) Federalni ministar poljoprivrede donosi rješenje o zabrani apliciranja iz stava (1) ovog člana sa danom pravosnažnosti rješenja kojim je utvrđeno postojanje jednog ili više slučajeva iz stava (1) ovog člana ili danom pravosnažnosti rješenja kojim je klijentu naložen povrat sredstava. Rješenje o zabrani apliciranja važi od dana donošenja do isteka tri godine od dana povrata novčanih sredstava u cjelini.
- (3) Rješenje kojim se izriče zabrana apliciranja je konačno u upravnom postupku i protiv istog nije dozvoljena žalba ali se tužbom može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda. Tužba izjavljena protiv ovog rješenja ne odgađa izvršenje istog.“

Član 5.

U DODATAKU II. Prioriteti u modelu poticaja proizvodnji iza riječi: „Poticanje ratarskih i povrtlarskih kultura“ dodaju se riječi: „i gljiva“, u osmom retku iza riječi: „Povrće“ dodaju se riječi: „na otvorenom polju“, iza osmog retka dodaju se novi retci devet i deset koji glase:

”

Povrće u zaštićenom prostoru	ha	0,1
Gljive	kg	1.000

dosadašnji retci devet do dvanaest postaju retci jedanaest do četrnaest, a u novom retku četrnaest iza riječi: „Sjemeni deklarirani“ dodaju se riječi: „i prirodna“.

- (4) U DODATKU II Prioriteti u modelu poticaja proizvodnji, u dijelu Poticanje stočarstva i stočarskih proizvoda – Peradarstvo, redci jedan i dva mijenjaju se i glase:

”

Nesilice u fazi eksploatacije	kljun	1.000 po turnusu
Brojleri	kljun	1.000 po turnusu

”

Član 6.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“.

NAČERT

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog Zakona sadržan je u odredbi tačke c.) Amandmana VIII na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojoj je u isključivoj nadležnosti Federacije utvrđivanje ekonomske politike, uključujući planiranje i obnovu, te politiku korištenja zemljišta na federalnom nivou.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Zakon o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju („Službene novine Federacije BiH“, br. 42/10 i 99/19), propisao je u članu 13. stav (1) da: „Klijenti su dužni izvršiti prijavu proizvodnje definirane u Dodatku II. za koju očekuju novčanu podršku u narednoj godini, najkasnije do 15. novembra tekuće godine nadležnom kantonalnom ministarstvu“, kao i stavom (3) istog člana: „Klijenti koji ne izvrše prijavu planirane proizvodnje u roku iz stava (1) ovog člana neće moći ostvariti pravo na podršku, osim u prvoj godini primjene ovog Zakona“. Uslijed protoka vremena od donošenja ovog zakona, a na inicijativu Odbora za poljoprivredu Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH, kao i Ministarstva poljoprivrede Kantona 10, te kontinuiranih zahtjeva drugih kantonalnih ministarstava, odnosno državnih službenika koji rade na tim poslovima, poljoprivrednih udruženja i korisnika novčanih podrški, utvrđeno je da je ova odredba administrativno suvišna.

Plan prijave proizvodnje (PPP) iz članka 13. navedenog Zakona, se koristio za prikupljanje podataka i informacija o planiranom obimu i vrsti proizvodnje od strane klijenata za narednu godinu, a sve s ciljem kreiranja politika i mjera novčanih podrški radi stvaranja uvjeta i mogućnosti za povećanje poljoprivredne proizvodnje u Federaciji BiH. U vrijeme donošenja ovog Zakona Registar poljoprivrednih gazdinstava (RPG) i registar klijenata (RK) nije bio u funkciji.

Uspostavom RPG i RK ova odredba je izgubila smisao jer su isti dali kvalitetnije i sigurnije informacije i podatke o korisnicima novčanih podrški koji se sad koriste za kreiranje poljoprivredne politike i mjera novčanih podrški.

Napominjemo da plan prijave proizvodnje (PPP) nema direktan utjecaj na isplatu novčane podrške klijentima, jer se ista ne vrši na osnovu navedenog plana, niti se na osnovu nje utvrđuje obim proizvodnje, nego se isplata i obim proizvodnje vrši na osnovu drugih provedbenih akata.

Član 27. Zakona u stavu (8) propisao je da nadzor i kontrolu u fazi proizvodnje na terenu potencijalnih klijenata, kao i tokom prikupljanja i obrade dokumentacije, a prije dostavljanja Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vrše kantonalni poljoprivredni inspektori. Novim stavcima uvodi se dodatna kontrola novčanih podrški po modelu poticaja proizvodnji na terenu koju mogu vršiti i službenici Federalnog ministarstva poljoprivrede koje ovlasti federalni ministar poljoprivrede i za potrebe provođenja kontrole na terenu, mogu se koristiti fotografije sa geolokacijom, satelitske snimke ili druge snimke nastale snimanjem iz zraka.

Član 28. Zakona u stavovima (4) i (6) nije predviđao mogućnost podnošenja žalbe na rješenje o dodjeli sredstava podrške odnosno rješavanje o odbijanju ili odbacivanju zahtjeva klijenta u okviru modela kapitalnih ulaganja, modela ruralnog razvoja, modela podrške dohotku i ostalih vrsta podrški, nego je klijent mogao pokrenuti upravni spor kao vanredni

pravni lijek. Dodavanjem stava (7) uvedena je mogućnost podnošenja žalbe na rješenja o dodjeli novčane podrške i rješenja o odbijanju odnosno odbacivanju zahtjeva za dodjelu novčane podrške Komisiji za žalbe koju osniva Vlada Federacije/Federalni ministar poljoprivrede. Na taj način Zakon olakšava i ubrzava postupak rješavanja predmeta tako da se umjesto upravnog spora koji se obično vodi po tri ili više godina dobiva instrument koji će stranci omogućiti ostvarivanje prava u roku od 30 ili 60 dana, te znatno rasteretiti sudove od nepotrebnih postupaka.

Također ovo Ministarstvo podržava prijedlog koji su podnijeli Sanela Klarić, delegatkinja u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH i Damir Nikšić, zastupnik u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije BiH da se u temeljnom Zakonu detaljnije definiše postupanje u situacijama izdavanja zabrane klijentima koji dobivena sredstva novčanih podrški nenamjenski koriste ili su ih dobila na osnovu netačnih podataka. Cilj izmjene zakona jeste da se ne dozvoli ponovno apliciranje na novčane podrške klijentima koji su prekršili određene odredbe zakona, kao i da se izvrši usuglašavanja sa i preciziranja postupanja u odnosu na Zakon o poljoprivredi ("Službene novine Federacije BiH", br. 88/07,04/10, 27/12, 7/13 i 82/21).

Dopune i izmjena u DODATKU II. Prioriteti u modelu poticaja proizvodnji izvršene su radi odvojenog tretiranja proizvodnje povrća na otvorenom polju i povrća koje se proizvodi u zaštićenim prostorima (plastenici i staklenici). Naime, ulaganje u podizanje plastenika i staklenika je daleko veće nego u proizvodnju povrća na otvorenom polju tako da je bilo potrebno smanjiti minimalnu poticanu površinu za zaštićene prostore na 0,1 umjesto 0,5 ha. Ovo će omogućiti većem broju klijenata ostvarivanje prava na federalnu novčanu podršku. Iz istog razloga minimalna poticana količina za brojere smanjena je sa 5.000 na 2.500 kljunova.

Imajući u vidu da se radi o izmjenama manjeg obima, predložen je skraćeni postupak za donošenje predmetnog Zakona.

III. OBRAZLOŽENJE POJEDINIH PRAVNIH RJEŠENJA

Član 1. Ovom izmjenom u članu 13. brisanjem stavova (1), (2) i (3), brišu se odredbe koje su poljoprivrednim proizvođačima predstavljali administrativnu barijeru za ostvarenje novčanih podrški, a ista je postala i suvišna iz razloga što se kvalitetniji podaci dobivaju kroz Registar poljoprivrednih gazdinstava i registar klijenata koji nije bio funkcionalan u vrijeme donošenja ovog zakona.

Član 2. U članu 27. dodat je novi stav (9) koji je dao ovlaštenje Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva da može, u saradnji sa kantonalnim ministarstvima, vršiti kontrolu na terenu potencijalnih klijenata što do sada nije bio slučaj. Također, u novom stavu (10) je ostavljena mogućnost korištenja podataka nastalih putem fotografija sa geolokacijom, satelitskih snimaka kao i snimaka dronova kad se za to steknu tehnički uvjeti.

Član 3. Izmjenama člana 28. predviđena je mogućnost podnošenja žalbe na rješenje o dodjeli sredstava podrške, odnosno rješenje o odbijanju ili odbacivanju zahtjeva klijenta u okviru modela kapitalnih ulaganja, modela ruralnog razvoja, modela podrške dohotku i ostalih vrsta podrški. Naime, izmjenom stava (4) propisano je donošenje rješenja o dodjeli novčane podrške, a izmjenom stava (6) propisano je donošenje rješenja o neblagovremenim, nepotpunim i neosnovanim zahtjevima. Dodavanjem novog stava (7) uvedena je mogućnost

podnošenja žalbe na navedena rješenja prema Komisiji za žalbe koju osniva Vlada Federacije/Federalni ministar poljoprivrede.

Član 4. Izmjenom člana 49. Zakona detaljnije i preciznije se definišu situacije u kojima klijent gubi pravo na ostvarivanje novčanih podrški, određuje se nadležni organ koji donosi rješenje o zabrani apliciranja za novčane podrške, te se jasno utvrđuje vrijeme trajanja zabrane apliciranja, odnosno gubitak prava na ostvarivanje novčanih podrški. Pravosnažnost rješenja kojim je utvrđeno postojanje jednog ili više slučajeva kojim klijent gubi pravo na ostvarivanje prava na podršku ili rješenja kojim je klijentu naložen povrat sredstava uzet je kao početak trajanja perioda zabrane iz razloga osiguranja maksimalne pravne sigurnosti, potpune primjene svih relevantnih odredbi zakonskih i podzakonskih propisa, te izbjegavanja nastanka štete koju bi klijent mogao pretrpjeti ukoliko bi sud u presudi odlučio u korist klijenta, odnosno tužitelja, a navedenu štetu bi neko morao i nadoknaditi.

Član 5. Vršiti dopune u DODATKU II. Prioriteti u modelu poticaja proizvodnji – Poticanje ratarskih i povrtlarskih kultura, tako da pojam Povrće razdvaja u dvije kategorije, i to Povrće na otvorenom polju za koje ostaje minimalna površina od 0,5 ha i Povrće u zaštićenom prostoru gdje je minimalna poticana količina sada 0,1 ha. Također u dijelu Poticanje stočarstva i stočarskih proizvoda – Peradarstvo, izvršena je izmjena tako da je minimalna poticana količina za brojere smanjena sa 5.000 na 2.500 kljunova.

Član 6. Definiše stupanje na snagu Zakona osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“.

IV. USKLAĐENOST

Ne postoji odgovarajući propis EU sa kojim je potrebno izvršiti usklađivanje predmetnih izmjena i dopuna zakona. Zakon o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju („Službene novine Federacije BiH“, br. 42/10 i 99/19) donesen je 2010. godine i baziran je na EU Uredbama koje su važile za razdoblje 2007.-2013. godina. Od tada se Zajednička poljoprivredna politika EU (EU CAP) znatno izmijenila, odnosno mjere ruralnog razvoja u najnovijim Uredbama su drugačije koncipirane i po nazivima mjera i po njihovom sadržaju.

V. FINANSIJSKA SREDSTVA

Za donošenje ovog Zakona nije potrebno izdvajanje dodatnih sredstava iz Budžeta Federacije BiH.

Na osnovu člana 26. Poslovnika o radu Vlade Federacije BiH-Prečišćeni tekst („Službene novine Federacije BiH“, br. 6/10, 37/10, 62/10, 39/20 i 67/21), Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, daje slijedeće

OBRAZLOŽENJE

razloga za donošenje Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju po skraćenom postupku

Sadržaj izmjene i dopune predloženog Zakona, odnosi se na izmjene u manjem obimu, i to na izmjenu i dopunu samo tri članka osnovnog teksta Zakona, ne unose se nikakve značajnije izmjene odnosno ne mijenja suština zakona već se samo jasno precizira način realizacije, dodatne kontrole nad realizacijom novčanih podrški, ubrzava klijentima ostvarivanje prava uvođenjem mogućnosti žalbe na prvostepeno rješenje, jasno postupanje u postupcima nakon izdavanja zabrana apliciranja i preciznije definiranje prava na podršku.

Radi navedenog, predlaže se da se isti donese po skraćenom postupku.